

Tézy maturitných zadaní – slovenský jazyk a literatúra

1. a) Rečnícky štýl.
b) Chronológia literárnych období. Zmeny v myslení človeka v jednotlivých epochách.
2. a) Odborný štýl a umelecký štýl.
b) Charakterizujte literatúru ako umenie, umelecká a vecná literatúra, literárny systém a podsystémy. Ústna ľudová slovesnosť. Umelá literatúra, ľudová slovesnosť.
3. a) Vznik a vývin slovenského jazyka od Veľkej Moravy po súčasnosť.
b) Staroslovienska kultúra, vzdelanosť a literatúra vo Veľkomoravskej ríši.
4. a) Slovanské jazyky. Slovenský a český jazyk.
b) Dielo Jána Kollára Slávy dcera. Idea slovanskej vzájomnosti v diele Jána Kollára.
5. a) Funkčné jazykové štýly a štýlotvorné činitele.
b) Barokové literárne obdobie. Poézia Hugolína Gavloviča.
6. a) Štylisticko-príznakové slová z hľadiska dobového výskytu (časového príznaku) a podľa citového zafarbenia.
b) Tvorba Sama Chalupku, Janka Kráľa a Jána Botta. Druhy rýmov.
7. a) Opisný slohový postup. Druhy opisu, druhy charakteristiky.
b) Poviedka. Tvorba J. G. Tajovského, B. S. Timravy a M. Kukučina.
8. a) Slovné druhy v slovenčine. Skloňovanie pomnožných podstatných mien.
b) Vzťah *muž – žena* v antickej spoločnosti a v európskej spoločnosti.
9. a) Frazeologizmy.
b) Otázkou zemanstva v tvorbe J. Kalinčiaka, P. O. Hviezdoslava, M. Kukučina.
10. a) Učenie, prístupy k učeniu.
b) Epické žánre z hľadiska rozsahu a formy. Novela. Tvorba A. S. Puškina a A. Bednára.
11. a) Národný jazyk, kodifikačné príručky.
b) Drámu ako literárny druh a literárny žáner.
12. a) Vety podľa modálnosti, podľa zloženia a členitosti.
b) Tragédia ako dramatický žáner.
13. a) Prozodické vlastnosti reči.
b) Komédia ako dramatický žáner, tvorba J. B. P. Moliéra.
14. a) Štýlové rozvrstvenie slovnej zásoby.
b) Román ako literárny žáner.
15. a) Úradný a súkromný list.
b) Literárne formy. Hybridizácia literárnych foriem.
16. a) Úvaha ako slohový útvar.

b) Realizmus.

17. a) Slohové postupy a slohové útvary.

b) Sociálny román. Tvorba J. C. Hronského a M. Urbana.

18. a) Publicistický štýl, publicistické žánre.

b) Stratená generácia, tvorba svetových autorov: R. Rolland, E. M. Remarque.

19. Jednoduchá veta, súvetie.

b) Naturizmus, tvorba D. Chrobáka, M. Figuli.

20. a) Spôsoby tvorenia slov v slovenčine.

b) Lyrika ako literárny druh, lyrické žánre. Tvorba P. O. Hviezdoslava, M. Rúfusa a M. Válka.

21. a) Systém hlások v slovenčine.

b) Ľúbostná lyrika v tvorbe slovenských autorov: J. Kollár, A. Sládkovič, J. Smrek, E. B. Lukáč.

22. a) Diakritika a interpunkcia v texte.

b) Avantgardné smery obdobia literárnej moderny a medzivojnového obdobia v svetovej literatúre.

23. a) Slovná zásoba, lexikológia, lexikografia. Druhy slovníkov.

b) Symbolizmus ako literárny smer. Tvorba I. Kraska, Ch. Baudelaira a E. B. Lukáča.

24. a) Pravidlá spisovnej výslovnosti.

b) Slovenská medzivojnová poézia v tvorbe J. Smreka, R. Fabryho, R. Dilonga a L. Novomeského.

25. a) Slovenská ortografia.

b) Dielo J. D. Salingera Kto chytá v žite.

26. a) Slovná zásoba podľa pôvodu.

b) Nonsense a absurdita v dielach autorov absurdnej drámy: S. Beckett, P. Karvaš, M. Lasica, J. Satinský a S. Štepka.

27. a) Spoločná a individuálna, aktívna a pasívna slovná zásoba.

b) Zobrazenie 2. svetovej vojny v tvorbe A. Bednára a L. Mňačka.

28. a) Komunikácia. Druhy komunikácie.

b) Pásmo rozprávača a pásmo postáv v epike a dráme. Dráma I. Bukovčana Kým kohút nezaspieva.

29. a) Systém vetných členov a skladov v slovenčine.

b) Vybrané diela, v ktorých vystupuje výrazná ženská postava.

30. a) Informačný slohový postup. Získavanie a zaznamenávanie informácií.

b) Fantastická a sci-fi literatúra, non-fiction literatúra.